

“...Tu i tr Vi t c m n m b t các c h i... Nh ng gì không ng đ u có th x y ra. Hãy c m th t cao đ p, và hãy làm vi c th t nh t thành. Không ch xây đ ng đ c c ng đ ng vi ng m nh n i đây, mà s còn giúp đ c cho m t đ t n c Vi t Nam s t do dân ch t ng lai ...”

Đó là chuy n r t khó nhìn th y, nh ng chúng ta đã nhìn th y: m t ng i da đen l n đ u tiên tr thành T ng Th ng qu c gia hùng m nh nh t th gi i. Barack Obama đã đ t m t đ u m c l ch s l n, không ch trên dòng l ch s Hoa K , mà t thân ông cũng đã tr thành m t bi u t ng l n cho nh ng khát v ng mu n bi n đ i th gi i. Hãy c m th t cao đ p, và r i làm h t s c mình v i khôn ngoan và ni m tin. Câu chuy n c a Obama tr thành T ng Th ng M cũng là m t khích l cho nh ng ng i đang m c và làm vi c cho n n dân ch t ng lai c a Vi t Nam: vi c khó làm nh ng s làm đ c, và chuy n không ng nh ng l i tr thành hi n th c. Sau đây, là m t s trích đo n suy nghĩ t nhi u ng i Vi t tr c hi n t ng l ch s này.

Tiêu đề bài viết: Hoa Kỳ và a qua: Hãy cùng và làm việc (Trn Kh)

Trên đài VOA, nhà báo Văn Quang t Sài Gòn cho bi t c m t ng c a ông v t n T ng Th ng Hoa K nh sau:

"Tôi không bi t m y ng i Á châu khác ra sao nh ng ng i Vi t Nam thì không ph i h hy v ng gì n i ông t n T ng Th ng c a n c M , nh ng h th y đó là m t n c M m i, m t b m t n c M hoàn toàn m i. T t c nh ng n t ng v m t n c M phân chia ch ng t c đ ng nh đã b đánh đ h t. Th c s đ i v i ng i Vi t Nam thì h không hy v ng gì c nh ng h v n thích vì h nhìn th y m t n c M m i, tr trung h n, g n g i v i tu i tr h n. H hy v ng n c M s làm đ c m t đ i u gì đó đ i v i n c M nói riêng và th gi i nói chung. Đó là s th nh v ng, hòa bình cho th gi i , không còn di u h u n a, cu c s ng m i ng i s no m h n, không còn phân chia ch ng t c, giai c p. B n thân tôi cũng vui khi th y t n T ng Th ng M là ng i da đen, đ i u đó r t thú v ; ph i nói th t m t năm tr c đây tôi ch a nghĩ t i bao gi . H i đó tôi ch nghĩ n c M s có m t bà T ng Th ng ho c m t ông T ng Th ng khác, nhi u kinh nghi m h n. L n này, s thay đ i làm tôi ng c nhiên. Xin chúc m ng n c M có T ng Th ng m i và hy v ng vào m t t ng lai m i, t t đ p h n cho n c M và cho th gi i nói chung".

Trong khi đó, trên đài RFA, lu t s Lê Qu c Quân, cũng t Vi t Nam, đã nh n xét v Obama và b u c Hoa K :

"Cái không khí cũng như những gì chúng tôi theo dõi suốt từ đầu lúc mà quá trình tranh cử cho đến khi kết quả thì chúng tôi thấy thật tuyệt vời vì những gì ta sống và làm việc trong không khí thật sự tốt, thật sự đẹp cả bây giờ chính kiến của mình".

Một điều bất ngờ khác, trên đài BBC, luật gia Nguyễn Đăng Dung cho rằng "chính cậu bé Mỹ 'rất yêu thơ' và "còn phải có sự cạnh tranh trong bầu cử như vậy". Về việc Việt Nam có thể học hỏi được gì từ cuộc bầu cử lần này ở Mỹ, chuyên gia này nói thêm: "Nếu không có sự cạnh tranh thì không thấy được sự cần thiết phải thay đổi..."

Tuy nhiên, với bốn chức danh đề cử của những luật gia làm việc trong chính phủ đương thời VN nên các chuyên gia về luật như Lê Quốc Quân và Nguyễn Đăng Dung như đang chia sẻ những nói chuyện rằng đã từ lúc dân tộc VN cần đến một bộ phận cái chính phủ đương thời phong kiến làng xã hiện nay để đưa đến những bước vào nền dân chủ đa đảng với những cuộc bầu cử hào hứng mới 4 năm như thế.

Độc giả, nhà báo lão thành Bùi Tín đã viết với cảm hứng trào dâng trong bài ["Độc giả, nhà báo lão thành Bùi Tín đã viết với cảm hứng trào dâng trong bài 'Độc giả, nhà báo lão thành Bùi Tín đã viết với cảm hứng trào dâng trong bài'"](#)

, và nội dung bài này đã được nhiều bạn trẻ phổ biến khắp toàn cầu để cùng chia sẻ cảm tưởng và hành động. Nhà báo Bùi Tín viết:

"...Ngày 20-1-2009, 2 tháng rồi nay, Obama tuyên bố nhận chức Tổng thống Mỹ, Nguyên thủ Quốc gia, còn là người đứng đầu Chính phủ, cũng là Tổng tư lệnh quân đội Hoa Kỳ.

Vài năm trước đây, không một ai từng nghĩ người có một người da màu, mang dòng máu châu Phi, có thể trở thành tổng thống Mỹ. Không ai có thể nghĩ rằng có một cặp vợ chồng da màu là Tổng thống và Đệ nhất phu nhân, là ông chồng và bà chủ của Nhà Trắng. Giờ đây với người bầu cử, Obama không ngừng người người thiêu với mình, nó luật sư Michelle Obama, là một dòng máu nô lệ da đen..... (..)

Tôi được sống trên đất Mỹ những ngày sôi nổi này, hẳn chuyện những công dân vùng nông thôn, sinh viên da trắng và da màu, vì sao Obama được tin cậy đến thế? Hãy cho biết: đó là đức tính biết lắng nghe, biết cúi mình xuống những con người bình thường, hiểu rõ từng lớp trung lưu đa số, thông cảm với những con người bất hạnh thiếu thốn đồ ăn sạch sẽ thật sự chung.

"Chúng tôi đã chán ngán những người đi bầu kiểu đi núp chôn a những ông già bô v. Họ không

truy n c m đ c. Nhìn và nghe h , chúng tôi hi u: h vì h , vì chính h , h n là vì c tri, vì c ng đ ng. Obama n i lên, khác h n nh ng ng i nh th . Obama có năng l c truy n c m. Chúng em khóc khi nghe Obama nói v nh ng khát v ng nh c a dân th ng, c a đ i th ng, nh gi c m l n nh t c a đ i ông"..... (..)

M t s ki n không ng , không th t ng t ng n i đã x y ra.

Mong r ng các b n tr Vi t Nam trong và ngoài n c tìm hi u sâu s c cu c b u c M và t ng th ng M tr trung cùng th h . Đ nuôi mong c n c ta s m có m t ch đ đa nguyên đa đ ng nh đồng đ o các n c dân ch . Đ c tri ta có quy n t do l a ch n nh ng ng i lãnh đ o qua nh ng cu c tranh c hào h ng, thoát kh i nh ng cu c b u c "đ ng ch n, dân b u" nh t nh o, sinh ra nhi u quan ch c thi u ki n th c, quan li u, gi i moi móc c a công, ch có tài "hành dân".. (..)

V i Barack Obama nh n ch c t ng th ng M , m t k nguyên m i c a n c M m ra. M t làn gió m i trong làn th i qua kh p hành tinh. Th h m i tr i đ y. S c b t m i có đ . Qu n chúng đồng đ o th c t nh v s c m nh c a mình làm nên l ch s .

Cu c tranh đ u m i nhi u cam go cũng nhi u h a h n m ra. N n chính tr toàn c u nh tr l i, đ y h ng ph n. M i gi c m đ u có th thành hi n th c, qua đ u tranh quy t li t c a m i con ng i có ki n th c, có ý chí đ i m i v th c ch t.. M i công dân c a th gi i, trong đó có ng i Vi t Nam, náo n c góp ph n tham gia vào cu c đ i m i c a n n chính tr th gi i, đ cu c s ng trên hành tinh b t t i t m, thêm t do và sáng t o, m i ng i m i n c t n h ng m no và h nh phúc, x ng đáng v i danh nghĩa Con Ng i".

Nh ng dòng ch c a nhà báo Bùi Tín mang đ y h i m c a l a c m , và c lòng nhi t thành c a m t nhà ho t đ ng dân ch không m t m i.

Và sau đây là nh n xét r t tr m l ng c a Giáo S Lê Xuân Khoa, ng i đã tr i qua nhi u th p niên làm vi c bên c nh B Ngo i Giao Hoa K , nhìn l i v n đ nh m t ng i nhi u năm "trong n i tình th đô Washington DC" và nh m t ng i g c Vi t đi tr c mu n gi cho nh ng ng i tr g c Vi t:

"S ki n ông Barack Obama đ c c và tr thành v T ng th ng da đen đ u tiên c a Hoa K cho chúng ta th y r ng nhân dân M đã v t t th ng đ c thành ki n k th ch ng t c, th hi n

tình thế n bình đáng, tá do và dân chá thát sá. Đây là đái u kián cán thiát cho vai trò lãnh đáo thá giái cáa Hoa Kỳ.

Trong bán năm sáp tái, ông Obama sá phái đáng đáu vái nháng háu quá trám tráng do chính quyán cáa Táng tháng Bush và táp đoàn tài phiát sau láng Đáng Cáng Hòa gây ra vá mát đái nái cũng nhá đái ngoái. Tân Táng tháng chác chán sá táp háp nháng chuyên gia lái lác đá cáu ván tình hình kinh tá tài chánh, và cái thián tình tráng giáo đác, y tá và xã hái. Mặc dù sá có nháng thay đái đáng háng và cán thiát nháng viác sáa cháa nháng sai lám đã qua sá không phái là chuyán dá dàng.

Vá đái ngoái thì ta đã cháng kián sá áng há nhiát thành cáa cáng đáng thá giái đái vái ông Obama tá lúc ông bát đáu tranh cá. Cuác phiáu láu quân sá á Iraq và đáng lái *cowboy diplomacy* " cáa chính quyán Bush, theo nhán đánh cáa *The Economist*, đã làm cho nhiáu nác bát mãn, ká cá các đáng minh, và há đã công khai tán thành chá tráng "tián lá háu binh" cáa ông Obama, tác là giái quyát nháng mâu thuán vái các nác thù nghách báng đái thoái, náu thát bái mái phái dùng đán giái pháp quân sá. Thá giái dân chá sá háp tác chát chá hán vái Hoa Kỳ trong công cuác điát trá kháng bá và dân chá hóa các chá đác tài.

Trong bài phát biáu cảm án lái chúc máng cáa Tháng Nghá sĩ McCain, ông Obama đã kêu gái mái thành phán dân chúng, không phân biát đáng phái hay cháng tác, hãy đoàn kát thành mát khái dân tác đá phát huy sác mánh cáa Hiáp Cháng Quác Hoa Kỳ. Cáng đáng ngái i Má gác Viát, nhát là thá há trá, cán nám bát các cá hái dành cho mái cáng đáng cháng tác, tham gia vào guáng máy chính quyán, đóng góp tiáng nói vá chính sách và thác hián nháng đá án có lái ích chung".

Tuái trá Viát cám nám bát các cá hái... Nháng gì không ngá đáu có thá xáy ra. Hãy áng cá thát cao đáp, và hãy làm viác thát nhiát thành. Không chá xây đáng đác cáng đáng váng mánh nái đây, mà sá còn giúp đác cho mát đát nác Viát Nam sá tá do dân chá táng lai.